

၂၀၁၈-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂-၃) ရက်၊ နေပြည်တော်တွင်ပြုလုပ်မည့်
 အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုင်ရာ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များဖော်ထုတ်ရေး
 အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (NLUP Forum) နှင့် စပ်လျဉ်း၍
 ဒို့မြေကွန်ရက်၏ သုံးသပ်ချက်

၂၀၁၈-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ(၁)ရက်

နိဒါန်း

မြေယာဥပဒေသစ်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်နေမှုအား ကျွန်ုပ်တို့ဒို့မြေကွန်ရက်မှ ကြိုဆိုပါသည်။ သို့သော် မြေဥပဒေသစ်ရေးဆွဲမည့် လုပ်ငန်းစဉ် (Law Making Process) သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း လက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေသော မြေယာပြဿနာ၊ ပဋိပက္ခများကို တရားမျှတစွာဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အနာဂတ်တွင် မြေယာသယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ပြည်သူပြည်သား တိုင်းရင်းသားများကိုယ်တိုင် အုပ်စိုးစီမံပိုင်ခွင့်ကို အာမခံနိုင်မည့် မြေယာမူဝါဒများ၊ ဥပဒေများဖြစ်စေရန်နှင့် အဓိက ထိခိုက်ခံရသူများ၊ ထိခိုက်ခံရနိုင်ချေ ရှိသူများအားလုံး ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိသည့် ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်ဟု လေးနက်စွာ ခံယူရပ်တည်ပါသည်။

လက်ရှိနှင့် အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းတွင် မြေယာသယံဇာတ အရင်းအမြစ် အုပ်စိုးစီမံပိုင်ခွင့်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို ပုံဖော်ချမှတ်ရာတွင် အောက်ပါ အချက်အလက်များမှာ အလွန်အရေးကြီး အခြေခံကျပါသည်။

- မြန်မာနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၀၁၆-ခုနှစ် ထုတ်ပြန်ချက်အရ -
- ၁) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၆၀-ရာခိုင်နှုန်းသော ပြည်သူလူထုသည် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအား လုပ်ကိုင် မှီခိုလျက်ရှိသည်။
 - ၂) မြေပေါ်တွင် ဘဝရှင်သန်နေထိုင်ရေးအတွက် မှီခိုနေသောလူဦးရေ သုံးပုံနှစ်ပုံမှာ မြေမဲ့ယာမဲ့များ ဖြစ်သည်။
 - ၃) ၂၀-ရာခိုင်နှုန်းသော လူဦးရေသာ ၁၀-ဧကအောက် လုပ်ကိုင်နေပြီး များပြားသောလူဦးရေ ၇၀-ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၅-ဧက အောက် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

- လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ ၂၀၁၂-ခုနှစ် ထုတ်ပြန်ချက်အရ -
- ၁) မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်ယာမြေဧက စုစုပေါင်း ၁၆၇-သန်း ရှိသည်။
 - ၂) မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းဧက စုစုပေါင်း သန်း-၅၀ ရှိပြီး ၈၂-ရာခိုင်နှုန်းမှာ တိုင်းရင်းသား ဒေသများတွင် တည်ရှိသည်။
 - ၃) ထိုမြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းပမာဏမှ ဧက ၅-သန်းမှာ အသုံးချခွင့်ပြုထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။
 - ၄) အသုံးပြုခွင့် မချမှတ်သေးသည့် ဧက ၄၅-သန်းသော မြေယာများသည် အစိုးရ၏ မြေလွတ် မြေလပ်မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေအောက်တွင်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ဥပဒေများတွင် လယ်ယာမြေနှင့် လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပြဌာန်းချက်များမှာ များပြားပြည့်သိပ်လွန်းနေပြီး ဥပဒေများစွာတို့မှာ အပြန်အလှန်ဆန့်ကျင်နေသောအဓိပ္ပာယ်များသက်ရောက်နေကြပါသည်။ အများစုမှာ ကိုလိုနီခေတ်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ကာလမှ အတင်းအကျပ် အင်အားသုံး ဖိအားပေးရေးမူဝါဒများ၊ "အစိုးရကဖော်ဆောင်သောအရင်းရှင်စနစ် (state-mediated capitalism)" (သို့) စစ်တပ်-ခရိုနီအရင်းရှင်စနစ် (military-crony capitalism) နှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုများ

ရယူခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် “အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုစီးပွားရေး” (သို့) “အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အရင်းရှင်စနစ် (ceasefire capitalism)” အကျိုးစီးပွားများအတွက် မြေယာသယံဇာတ အရင်းအမြစ် များကို စိတ်ကြိုက်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သော မူဝါဒ/ဥပဒေများဖြစ်ပါသည်။ ထိုဥပဒေများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ လူမှုအသိုက်အဝန်းများ၏ (အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင်) အကျိုးစီးပွား များကို ဆန့်ကျင်တားဆီးနေသည် (သို့) စာနာထောက်ထားမှုမရှိသော ဥပဒေများ ဖြစ်နေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ၂၀၀၈-ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ ပုဒ်မ(၃၇)တွင် ပြည်ထောင်စု (သို့) နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် “ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိလယ်ယာမြေများအားလုံး၏မူရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်” ဟူသော ပြဌာန်းချက် သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရအား ၎င်းမပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ခြံမြေများအားလုံးအပေါ် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်သော အာဏာကို နှင်းအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး လူမှုအသိုက်အဝန်းများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုများကို အင်အားသုံး အတင်းအဓမ္မ ဖယ်ရှားနိုင်သည့် အာဏာအလွဲသုံးမှု၏ ရင်းမြစ် တစ်ရပ်ဖြစ်စေပါသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၁၂-ခုနှစ် မြေယာဥပဒေများ (လယ်ယာမြေ ဥပဒေ နှင့် မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ) နှင့် (၂၀၁၇) အဆိုပါဥပဒေများကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေများသည် တိုင်းရင်းသားများ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပိုင်ဆိုင်နေထိုင် စီမံခန့်ခွဲနေသည့် မြေယာများအား မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်မည်ဖြစ်သဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများ၏ (၈၂%) ကို ကျူးကျော်နေထိုင်သူများ၊ တနည်းအားဖြင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူ များအဖြစ် ကျရောက်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းဥပဒေများသည် ရိုပီးသား မညီမျှမှု၊ မတရားမှုများ၊ ပဋိပက္ခများကို ပိုမိုပြင်းထန်ဆိုးရွားစေနိုင်သဖြင့် ဒို့မြေကွန်ရက်မှ ကန့်ကွက်ကြောင်း သတိပေးထုတ်ပြန်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာ၊ ဓလေ့နှင့် ဘဝ နေထိုင်မှုပုံစံများကို မှေးမှိန်ပျောက်စေပြီး ဘဝရပ်တည်မှုပျက်စီးရန် တွန်းအားပေး ပုံဖော်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည့်အတွက် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများနှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်မှုများ မြင့်တက်ပြီး၊ ပဋိပက္ခများ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ပျံ့နှံ့လာနိုင်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို တိုက်ရိုက် ထိခိုက် ပျက်ပြားစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မြေယာဥပဒေသစ်ရေးဆွဲမည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် ရှင်းလင်းပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသော၊ ဒီမို ကရက်တစ်နည်းလမ်းတကျ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်မှသာ လက်ရှိပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အနာဂတ် မျိုးဆက်ပြည်သူပြည်သားတိုင်းရင်းသားများ၏ မြေယာသယံဇာတ အုပ်စိုးပိုင်ခွင့် အချုပ်အခြာကို အာမခံနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ဖိရပ်

၂၀၁၈-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ(၂-၃)ရက်နေ့များတွင် အစိုးရမှဦးဆောင်၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို အခြေခံ၍ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုင်ရာ ဖိရပ်အား နေပြည်တော်တွင် ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒစာတမ်းတွင် လယ်ယာမြေအသုံးပြုမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ် ချက်များချမှတ်ရာတွင် အသေးစားလယ်ယာမြေပိုင်ရှင်များနှင့် လူမှုအသိုက်အဝန်းများတို့၏ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုကို တရားဝင်ခွင့်ပြုထားပါသည်။ အသေးစား လယ်ယာမြေပိုင်ရှင်များနှင့် လူမှုအသိုက်အဝန်း

များကို စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားများနှင့်ပတ်သက်သော အကာအကွယ်ပေးမှုကို ဖန်တီးပေးအပ်ထားသည့်အပြင် စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများအပေါ် ကြီးမားသော ထိန်းချုပ်ခွင့်ကိုလည်း ပေးအပ်ထားသည်ဟု နားလည်ပါသည်။

ထိုပြဌာန်းချက်များကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသည် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် (property rights) ဟူသော ကျဉ်းမြောင်းသောအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များမှ ပြည်သူ့အများ၏ မြေယာအခွင့်အရေး (rights to land)၊ ပြည်သူ့အများ၏ လယ်ယာမြေအလုံးစုံထိန်းချုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ (land sovereignty) ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များဖြင့် ပြင်ဆင်၊ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်နှင့် ယခုလက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအတွက် ထိုလူမှုအသိုက်အဝန်းများထံ လယ်ယာမြေများ ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်ရန်နှင့် အနာဂတ်တွင် လယ်လုပ်သူတို့၏ လယ်ယာမြေကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်ခွင့်၊ အသုံးချပိုင်ခွင့် (သို့) ထိန်းချုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် လယ်ယာမြေအသုံးချမှုနှင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်မှုမှ အကျိုးကျေးဇူးများအား ခံစားပိုင်ခွင့်တို့ကို အာမခံ၊ အကာအကွယ်ပေးသော ဥပဒေများ ပြဌာန်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

၂၀၁၄-ခုနှစ်တွင်စတင်ခဲ့သော မြေယာမူဝါဒဖော်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မူလက အစိုးရပိုင်းမှ လူပုဂ္ဂိုလ်အနည်းစု၏သဘောဖြင့် ရေးဆွဲထားသောမူဝါဒများကို တောင်သူများအပါအဝင် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်း အနည်းငယ်သာ ပါဝင်နိုင်သောအခင်းအကျင်းဖြင့် ကာလတိုအတွင်း အတည်ပြုနိုင်ရန် စီစဉ်ခဲ့သော်လည်း ဒို့မြေကွန်ရက်နှင့်မဟာမိတ် တိုင်းရင်းသားတောင်သူများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း အများအပြားမှ အများပါဝင်နိုင်သော အခင်းအကျင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် (မူဝါဒတွင် စိုးရိမ်စရာအချက်များ ပါရှိနေသည့်တိုင်) ကောင်းမွန်သော ရလဒ်အချို့ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေယာအခွင့်အရေး၊ မြေပြန်လည် အစားထိုးပေးခြင်းနှင့် မြေဆိုင်ရာဥပဒေများ သဟဇာတဖြစ်စေခြင်း စသဖြင့် အချက်များပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁။ ဖိုရမ် လုပ်ငန်းစဉ် အပေါ်သုံးသပ်ချက်

- ယခုဖိုရမ်၏ နှစ်ရက်တာအစီအစဉ်အရ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာများသည် “မြေဥပဒေတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ရေးဆွေးနွေးပွဲ (သို့မဟုတ်) အစိုးရ၏လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်ပွဲ” ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အပေါ် ရှင်းလင်းမှုမရှိပါ။ အမျိုးသားမြေဥပဒေရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပါက ပြည်သူမှ ထိုအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ပြည်သူလူထုက ကြိုတင်သိရှိ၊ လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆွေးနွေးနိုင်ရန် ပြင်ဆင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- အတည်မပြုနိုင်သည့် သတင်းများအရ အစိုးရက အမျိုးသားမြေဥပဒေမူကြမ်းအား ရေးဆွဲပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။ သို့သော် ဤမူကြမ်းသည် မည်သည့်အချက်များကို အခြေခံထားသနည်း၊ မည်သူက ရေးဆွဲထားသနည်း၊ အောက်တိုဘာ(၂-၃)ရက်တွင် ပြုလုပ်မည့် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုင်ရာဖိုရမ်နှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်နေသနည်း၊ စသည့်အချက်များအား အများပြည်သူ သိရှိပိုင်ခွင့်ရှိသောကြောင့် ကျယ်ပြန့်စွာထုတ်ပြန်ပေးရန် အစိုးရတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။ တာဝန်ခံရပါမည်။
- ဖိုရမ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ကာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အများပြည်သူထံ ချပြခြင်းမရှိခဲ့ပဲ အချိန်အကန့်အသတ်တစ်ခုအတွင်း၌သာ ကြေညာခဲ့သည်။ ဖိုရမ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ၊

ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်မည့်အစီအစဉ်များအား နောက်ဆုံးအချိန်မှ ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းအချက်အလက်များကိုပင် အချို့သော အစိုးရနှင့်ပူးတွဲလုပ်ဆောင်သည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် လက်ဆင့်ကမ်းသိရှိရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေများကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ယခုဖိုရမ်သည် ပြည်သူများ၏ပါဝင်မှုကို ကန့်သတ်ထိမ်းချုပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသော၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူတာဝန်ခံမှု အားနည်းသော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်နေသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

- ဖိုရမ်တက်ရောက်လိုသည့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအနေနှင့် အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် ကနဦးစာရင်းပေးသွင်းရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ စာရင်းသွင်းသူများထံမှ သတ်မှတ်ချက်များအလိုက် ပြန်လည်ရွေးချယ်ဖိတ်ကြားမည်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ တိုက်ရိုက်သက်ရောက်မှုအများဆုံးခံရမည့် ပြည်သူများနှင့် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအတွက် ပါဝင်တက်ရောက်ရန်အခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ထားပြီး အချိုးအစားလွန်စွာနည်းပါးနေသည်။ ဖိတ်ကြားမှုမှာလည်း ဖိုရမ်ကျင်းပမည့်အချိန်နှင့်ကပ်၍ ဖွင့်ပေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ထိရောက်သောဆွေးနွေးမှုများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ရန် အချိန်မရှိပေ။
- အဆိုပါကန့်သတ်/သတ်မှတ်ချက်များသည် ပြည်သူလူထုနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့များ ထိရောက်စွာ ပါဝင်နိုင်မည့် လူထုဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကြီးမားသောအဟန့်အတား ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

၂။ ဖိုရမ် အစီအစဉ်အပေါ် သုံးသပ်ချက်

- ယေဘုယျအားဖြင့် ဖိုရမ်သည် လက်ရှိအစိုးရလုပ်ဆောင်နေသော သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူသို့ ချပြခြင်းကို ဦးစားပေးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မြေအသုံးချမှုဇုန်များ သတ်မှတ်ရေးဆွဲခြင်း၊ အမျိုးသားမြေပုံစနစ်တည်ထောင်ခြင်း သတင်းအချက်အလက်၊ စသည့် ခေါင်းစဉ်များသည် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ လက်တွေ့တွင် အကြိတ်အနယ်ဆွေးနွေးသင့်ပြီး အမှန်တကယ် ပါဝင်ထိုက်သည့်သူများပါဝင်ရန်လိုအပ်သည်။ တက်ရောက်ဆွေးနွေးမည့်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ ဖိုရမ်သို့မတက်ရောက်မှီ ဆွေးနွေးမည့်ခေါင်းစဉ်၊ အချက်အလက်များအားလုံးကို ကြိုတင်သိရှိသင့်ပြီး ပြင်ဆင်မှုများ လုပ်ဆောင်လာနိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဖိုရမ်အစီအစဉ်အရ အချိန်အကန့်အသတ်နှင့် တည်ဆဲဘောင်များအောက်တွင်သာ ဆွေးနွေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အခင်းအကျင်းအားဖြင့် အစိုးရလုပ်ဆောင်ပြီးသော/လုပ်ဆောင်နေသောအရာများကို ကြေညာချပြပြီး "အများပြည်သူနှင့်ဆွေးနွေး၍ သဘောတူညီမှုရပြီးဖြစ်သည်" ဟု အသုံးချမည်ပုံဆောင်လျက်ရှိသည်။
- လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအခင်းအကျင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ၂၁-ပင်လုံ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် မြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတဆိုင်ရာကဏ္ဍပါဝင်ပြီး အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ တပ်မတော်သားအစုအဖွဲ့၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များအစုအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ အစုအဖွဲ့များက ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့်၊ ဒေသအလိုက်၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအလိုက်၊ အကြောင်းအရာအလိုက်ဆွေးနွေးပွဲများဖြင့်မူဝါဒများ၊ အခြေခံစည်းမျဉ်းများအား ဆွေးနွေးလျက်ရှိသည်။ ယခုဖိုရမ်မှ ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များကို ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် သဘာဝဇာတဖြစ်စေရန်၊ ချိတ်ဆက်နိုင်ရန် ဖိုရမ်အစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းထားမှု ရှိ/မရှိကို ရှင်းလင်းစွာ မတွေ့ရပေ။ လေ့လာတွေ့ရှိရသည်မှာ ယခုဖြစ်စဉ်များသည် အပြိုင်သွားနေသည့်ပုံစံ ဖြစ်နေပြီး

ဆွေးနွေးမှုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအား အကြောင်းအရာအလိုက်ခေါင်းစဉ်(၅)ခုသီးခြားဆွေးနွေးခွင့် ပြုထားသော်လည်း ထိုဆွေးနွေးမှုများကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် အမျိုးသားအဆင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် တရားဝင်ချိတ်ဆက်ရန် ပြဌာန်းထားခြင်းရှိမနေပါ။ ယခု အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုင်ရာဖိုရမ်တွင်လည်း အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ပါဝင်မှုကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု ပြဌာန်းထားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

- ဖိုရမ်၏အစီအစဉ်ထဲတွင် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ဆွေးနွေးမည့်ကဏ္ဍကို တွေ့ရှိရသည်။ မြေယာသယံဇာတအရေးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက်ရှိပြဿနာများဖြေရှင်းရန်နှင့် အနာဂတ်တွင် ပြည်သူများက မြေယာအချုပ်အခြာကိုအုပ်စိုးပိုင်ခွင့်အာမခံနိုင်ရန် မျှော်ရည်ရမည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးစနစ် ၅-နှစ်တကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲအရ အစိုးရအဖွဲ့သစ် ဖွဲ့စည်းသည့်အခါ ယခင်အစိုးရမှ ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီများအားလုံးကို ဖျက်သိမ်းရပါသည်။ ၅-နှစ်သက်တမ်းရှိသော အစိုးရအဖွဲ့နှင့် လွှတ်တော်များအနေဖြင့်သတ်တမ်းအမြဲရှိသော မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဌာနများနှင့် မည်သည့်အချိန်တွင် မည်ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်မည်၊ တာဝန်ယူတာဝန်ခံမှု မည်သို့ရှိမည် စသည့် သတင်းအချက်အလက်များအားလုံးကို ရှင်းလင်းစွာ တင်ပြဆွေးနွေးရန် ပြင်ဆင်မှသာ အနှစ်သာရရှိရှိ ထိရောက်ပြည့်ဝစွာ ဆွေးနွေးရန် နေရာအခင်းအကျင်းရှိမည်ဖြစ်သည်။
- ဖိုရမ်အစီအစဉ်တွင် ဆွေးနွေးမည့်အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒထဲမှ အချို့သောအချက်များကို ထုတ်နုတ်ဆွေးနွေးထားပြီး အချို့ အရေးကြီးသောအချက်များအား ရှင်းလင်းစွာ ထည့်သွင်းဆွေးနွေးမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အရေးကြီး စဉ်းစားရမည့် အချက်များမှာ -
 - ဓလေ့ထုံးတမ်းမြေအသုံးပြုမှုစနစ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိရောက်စွာဆွေးနွေးနိုင်ရန် အခန်းကဏ္ဍထားရှိရန်လိုအပ်သည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော ရှိနှင့်ပြီးသော ကောင်းမွန်သည့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ၊ မူဝါဒများအား မည်ကဲ့သို့ အသိအမှတ်ပြုနိုင်မည်နည်း။
 - ‘အမျိုးသားမြေဥပဒေနှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဥပဒေများ သဟဇာတ ဖြစ်စေခြင်း’ ကဏ္ဍနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ရှိတည်ဆဲ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဥပဒေများသည် လက်ရှိမြေယာပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အပြင် တစ်ချို့ ဥပဒေများသည် ယခင်မြေယာသိမ်းယူမှုကိစ္စရပ်များကို တရားဝင်ဖြစ်စေနိုင်သည့် အခင်းအကျင်းဖြစ်နေပြီး လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ-၃၅၊ ၃၆ နှင့် မြေလွတ်မြေရိုင်းဥပဒေ ပုဒ်မ-၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈ များသည် တောင်သူများကို နှစ်နှင့်ချီပြီး ထောင်ချနိုင်အောင် ထပ်တိုးဖိနှိပ်ခွင့်ပေးထားသည့် မြေသိမ်းဥပဒေများအဖြစ် တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိတည်ဆဲ မြေယာဥပဒေများအား လွှမ်းမိုးနိုင်ပြီး ၎င်းတို့အား ပြန်လည်ပြင်ဆင်/ဖျက်သိမ်းမှုများလုပ်ဆောင်နိုင်သော၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကိုအထောက်အကူပြုသော အမျိုးသားမြေယာဥပဒေသစ်တစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ရန် မျှော်လင့်သည်။ လက်ရှိတည်ဆဲ မြေနှင့်ဆိုင်သည့် ဥပဒေများအောက်မှ (သို့မဟုတ်) ၎င်းဥပဒေများနှင့်သဟဇာတဖြစ်မည့် ဥပဒေသစ်တစ်ရပ်အားရေးဆွဲမည်ဆိုပါက လုပ်ကွက်ငယ်မြေအသုံးပြုသူ/တောင်သူ၊ တိုင်းရင်းသားတို့၏ မြေယာအခွင့်အရေးများကို ဆက်လက်ဖိနှိပ်မည့် မြေယာဥပဒေသစ်တစ်ရပ်သာ ဆက်လက်ဖြစ်ထွန်းလာမည်ကို စိုးရိမ်ပါသည်။
 - မြေနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်နေသောကော်မတီများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းစေရန် ဆွေးနွေးမည့်ကဏ္ဍပါရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဆိုပါကော်မတီများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

များ ကွဲပြားပြီး၊ လုပ်ငန်းစဉ်မတူသော်လည်း ပါဝင်နေသူများမှာ (ထပ်နေ) တူညီနေသည့် အတွက် "ပူးပေါင်းမှုအားကောင်းစေရေး" ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ဆွေးနွေးမှုများက လက်ရှိ မြေယာပြဿနာကို ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းထက်၊ အဂတိလိုက်စားမှုအတွက် အခြေအနေ ပိုမိုဖြစ်လာစေမည်ကိုစိုးရိမ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိ မြေယာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ပုံစံတစ်ခု (အစီအစဉ်တစ်ခု) အတွက် ထည့်သွင်းဆွေးနွေးမည့်အကြောင်း အရာပါရှိရန် လိုအပ်ပေသည်။

- "အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းကော်မတီများဖွဲ့စည်းရေး၊ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ/တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် မြေအသုံးချမှုကော်မတီဖွဲ့စည်းရာတွင်ကိုယ်စားပြုမှန်ကန်ရေးနှင့် ထိရောက်သောလုပ်ငန်းတာဝန်များ ပေးအပ်နိုင်ရေး" ဆွေးနွေးမည့်ကဏ္ဍတွင် ကိုယ်စားပြုမှန်ကန်ရေးနှင့် ထိရောက်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များပေးအပ်နိုင်ရေးမှာ အရေးကြီးပါသည်။ ကိုယ်စားပြုမှန်ကန်ရေးကို မည်သို့ တိုင်းတာ/သတ်မှတ်မည်နည်း။ လက်ရှိအခြေအနေတွင်လယ်သမားသမဂ္ဂများမှာ တရားဝင် ဖွဲ့ခွင့်မရနေသေးပါ။ ထို့ပြင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်ခြင်းသာမက ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်စဉ်အားလည်း ရှင်းလင်းစွာ ထားရှိသင့်ပြီး ဗဟိုချုပ်ကိုင်ထားမှုနစ်နာအား လျော့ချပယ်ဖျက်သင့်သည်။
- အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ လမ်းညွှန်ချက်များကိုအသုံးပြု၍ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အမှုအခင်းများနှင့်မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများကို ထိရောက်စွာဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ရေးဆိုသည့်ချဉ်းကပ်မှုကိုကြိုဆိုပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ၊ လုပ်ကွက်ငယ်မြေအသုံးပြုသူများ၊ တိုင်းရင်းသားများ၏ မြေယာအခွင့်အရေးများကို ဦးစား ပေးခြင်းမရှိသည့် လက်ရှိမြေယာဥပဒေများရှိနေချိန်၌ "အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် မည်သို့ထိရောက်စွာဖြေရှင်းနိုင်မည်" မှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ထိရောက်စွာဆွေးနွေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ အစားအစာနှင့် စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့အစည်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့တို့၏ ပံ့ပိုး ကူညီမှုဖြင့် ရေးဆွဲချမှတ်ခဲ့သည့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသမှ လယ်ယာထွက်ကုန်လုပ်ကိုင်သူများ၏ လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်က အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည်ကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံသည်။ အထူးသဖြင့် ဥပဒေသစ်ကတရားဝင်ဖြစ်စေခဲ့သည့် လယ်ယာမြေသိမ်းယူမှုများအပါအဝင် လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ရေးဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုကင်းမဲ့ခြင်း (insecurity of land tenure) ကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့်ပြဿနာများကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံခဲ့သည်။ အဆိုပါ မဟာဗျူဟာအရ အမျိုးသားရေးမူဝါဒ၊ အစားအစာနှင့်အာဟာရဖူလုံရေး အမျိုးသားလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ ဆန် စပါးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမဟာဗျူဟာနှင့် အစားအစာတန်ဖိုးမြှင့်လုပ်ငန်းစဉ်လမ်းပြမြေပုံ စသည်တို့ကိုပါ ချိတ်ဆက်စဉ်းစားရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများစွာ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။
- အလေးအနက်သတိထားရမည့်အချက်တစ်ချက်မှာ အစီအစဉ်အရ ယခုဖိုရမ်သည် အစိုးရ၏ လက်ရှိလုပ်ဆောင်နေသောအခြေအနေများကိုတင်ပြခြင်းအား အလေးပေးထားပုံပေါ်ပြီး အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုကောင်စီ၏ ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်သင့်သောလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် ဆွေးနွေး ဖလှယ် ရန်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုဖိုရမ်သည် တက်ရောက်လာသူ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများနှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ "သဘောတူညီမှုရယူသည့်ဆွေးနွေးပွဲ" အဖြစ် "အသုံးချသည့်ပုံစံ" မဖြစ်ရန် အထူးဆင်ခြင်ရမည်ဟု သုံးသပ်ယူဆသည်။

နိဂုံးချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိ မြေယာသယံဇာတရေးရာမူဝါဒ/ ဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်၍ တွေးခေါ်မျှော်မြင်မှုများနှင့် လုပ်ရပ်များသည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားများ၏ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ရပိုင်ခွင့်နှင့် အချုပ်အခြာပိုင်စိုးမှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအနာဂတ်ကို ပြဌာန်းမည်ဖြစ်သည့်အတွက် အလွန်အရေးကြီးသည့် တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိတည်ဆဲ မြေယာသယံဇာတနှင့်ဆိုင်သော နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး မူဝါဒများ၊ ဥပဒေ နည်းဥပဒေများ စီမံခန့်ခွဲမှုများသည် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလွှမ်းခြုံနိုင်မှုမရှိပဲ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အပါအဝင် မြေကိုအမှီပြု၍ ဘဝ အသက်ရှင်သန်မှု မူတည်နေသောသူများအား ကာကွယ်မှုပေးထားခြင်း မရှိသည့် အရှိတရားနှင့် အနာဂတ်တွင် ထပ်မံခြိမ်းခြောက် အနိုင်အထက်ပြုရန်ခွင့်ပြုထားသည့် ဥပဒေ လားရာရှိနေသည့် အရှိတရားကို အလေးအနက် လက်ခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီပြီး မြေယာပြဿနာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ဥပဒေမူဘောင်များ ပေါ်ပေါက်လာရန် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မှုများ လိုအပ်သည်ဟု သုံးသပ်မိသည်။

၂၀၁၈-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ(၂-၃)ရက်များတွင် ပြုလုပ်မည့် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုဖိုရမ်နှင့် အောက်ပါ မေးခွန်းများ မေးစရာရှိနေပါသည်။

- လက်ရှိ မြေယာပြဿနာများကို ပြတ်ပြတ်သားသားဖြေရှင်းနိုင်ရန်နှင့် အနာဂတ် မြေသိမ်းမှုများမှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် - (၁) စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအာဏာ၊ (၂) အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး အာဏာ၊ (၃) လယ်ယာမြေသိမ်းယူသူများနှင့် ကြံရာပါများကို အချိန်ကန့်သတ်ချက်များမရှိပဲ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် (၄) လယ်ယာမြေသိမ်းယူခံရသော ဒုက္ခသည်များကို လယ်ယာမြေ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရေး၊ (သို့) လျော်ကြေးပေးအပ်စေရေးအာဏာ (သိမ်းဆည်းခံလယ်ယာမြေများ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရုံမဟုတ်ပဲ သိမ်းဆည်းခံထားရသည့်နှစ်ကာလအတွင်း ဒုက္ခသည်မှ လက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော ဝင်ငွေများကိုပါပေးအပ်စေခြင်း) တို့ကို ဆောင်ရွက်ကျင့်သုံးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်း၊ ယန္တရားများ၊ ပြဌာန်းဆောင်ရွက်ခွင့်များကို အာမခံသည့်ဥပဒေများ ဖော်ထုတ်နိုင် မည်လော။
- ပြည်သူလူထုနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ အပြည့်အဝပါဝင်ပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာသည့် ဥပဒေ ပြုရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်လာရန် တွန်းအားပေးနိုင်မည်လော။
- လက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှုကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူဖြစ်နိုင်မည့် မြေယာ ဥပဒေများကို ရေးဆွဲချမှတ်နိုင်မည်လော။

နိုင်ငံတွင်းရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအားလုံး၏ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်အပေါ် သက်ရောက်မှုကြီးမားစွာ ရှိလာမည့် အမျိုးသားမြေဥပဒေသစ် ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်သည် အလွန်အရေးကြီးသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး စနစ်ကျ ထိရောက်သော လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်ပေါ်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။

အနာဂတ် ဖယ်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ ပြည်သူများအတွက် မြေယာအချုပ်အခြာအုပ်စိုးပိုင်မှု (land sovereignty) နှင့် မြေယာဆိုင်ရာ ရပိုင်ခွင့်များ (Right to land) ကို ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် အမျိုးသားမြေယာဥပဒေ ရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို မျှော်မှန်းပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်း။ ၀၉ ၇၉၀၇ ၃၉၄၈၈၊ ၀၉ ၇၉၆၃၀၀ ၈၀၉။
အီးမေးလ်။ landsinourhands@gmail.com

မြေ

"မြေသည် ရောင်းကုန် မဟုတ်ပါ"

"မြေသည်တန်ဖိုးဖြတ်၍မရနိုင်သောအရာဖြစ်၏"

"မြေသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိသောဘဝဖြစ်၏"

"မြေသည် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုနှင့်စိတ်ချလုံခြုံမှုဖြစ်၏"

"မြေသည် အသုံးချအမြတ်ထုတ်ခြင်းနှင့် ကျွန်ုပ်ပြုခြင်းတို့ မှ လွတ်မြောက်မှုဖြစ်၏"

"မြေသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်အသားလက္ခဏာဖြစ်၏"

"မြေ သည် မိသားစုညီညာခိုင်မြဲခြင်းနှင့် အတူတကွရှင်သန်ရပ်တည်ခြင်းဖြစ်၏"

"မြေသည် အမွေဆက်ခံခြင်းနှင့် အောက်မေ့သတိရခြင်းဖြစ်၏"

"မြေ သည်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့ ၏ကိုယ်ပိုင်အမှတ်အသားလက္ခဏာဖြစ်၏"

"မြေသည်လူမှုအသိုက်အဝန်းဖြစ်၏"

"မြေသည် ပြည်သူတို့ ၏အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်တို့ ကြားမှ ဆက်နွယ်မှုဖြစ်၏"

"မြေသည် မျိုးဆက်များစွာဖြတ်သန်း သွားသော မိသားစု၏အစဉ်မပြတ်ဖြစ်တည်မှုဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး မျိုးဆက်တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ လက်ဆင့်ကမ်း ပေးအပ်ခဲ့သည့်အသိပညာဗဟုသုတကို ကိုယ်စားပြုသည်"